

IT1901

INFORMATIK PROSJEKTARBEID I

Rapport

01 - Verktøy, sette opp miljøer

Gruppe: 15

Studentnummer: 742414

Ordtelling: 1857

4. desember 2020

Innledning

Utviklarmiljøer inneholder verktøy man trenger for å utvikle, analysere, bygge og teste kode. Et minimalt utviklarmiljø inneholder en text editor og, avhengig av programmeringspråk, en kompilator eller interpreter. Eksempelvis for C kan man bruke `vi` for å skrive kode og `gcc` for å kompilere. Dette er helt fint brukbart til små prosjekter og scripting.

Når man jobber med større prosjekter, er det nødvendig med flere verktøy.

Verktøy for programvareutvikling

Et sentralt verktøy i et prosjekt er et Package/Project Management Tool. Dette er et verktøy som, blant annet, kan håndtere eksterne avhengigheter, konfigurasjon og oppsett av prosjektet. Det finnes mange verktøy i denne kategorien. Eksempelvis har man `npm` for javascript-baserte prosjekter, `composer` for php, og `gradle` og `maven` for java.

I IT1901 var prosjektet håndtert av Maven. Maven er et open source prosjekt under Apache Foundation som sikter på å tilby en enkel og uniform byggeprosess med høy kvalitet.[1]

Maven knytter sammen flere verktøy, plugins, som hver for seg utfører en spesifikk oppgave. Prosjektet defineres av en project object model (POM), som beskrives i xml-format. Når prosjektet er konfigurert, trenger ikke utvikleren å vite detaljene rundt byggingen av prosjektet. Dette øker kodekvaliteten da alle nødvendige sjekker gjøres automatisk uten at utvikleren må vite hvilke verktøy som skal benyttes.

Byggeprosessen i maven består av flere faser, der hvert verktøy i tur utfører sin oppgave:

- `validate` sjekker at alt av konfigurasjon er korrekt.
- `compile` kompilerer kildekoden.
- `test` utfører tester på den kompilerte koden.
- `package` pakker den kompilerte koden inn i et distribuerbart format eksempelvis JAR.
- `verify` gjør kodekvalitetsjekker og integreringstester.
- `install` installerer pakken lokalt slik at den kan brukes som en avhengighet av andre lokale prosjekter.
- `deploy` sender av gårde pakken til et eksternt repository slik at andre kan bruke prosjektet.

Kildekodehåndtering og versjonskontroll

Versjonskontroll er verktøy som gjør håndteringen av kildekode enormt mye enklere. Det fungerer ved å holde styr på endringer i kodebasen og tilordner endringen et tidspunkt og en forfatter. Endringer kan deretter enkelt sammenlignes med tidligere utgaver av koden, tilbakestilles (restore/revert) hvis man ikke ønsker endringen likevel, og slås sammen (merge) med andre endringer. Det finnes mange verktøy som utfører versjonskontroll og kildekodehåndtering.

Noen versjonskontrollsystemer er innebygd i applikasjoner. Blant annet har google implementert versjonskontroll i dokumenter i google drive.

Andre versjonskontrollverktøy er generelle og selvstendige, noen bruker en server-client modell og andre er distribuerte. Eksempler på slike verktøy er Concurrent Version System (CVS), Subversion (SVN) og GNU Bazaar (bazaar).

I dette kurset har vi brukt git for å håndtere kildekoden vår. Git ble utviklet av Linus Torvalds i 2005 etter at forholdet mellom miljøet som utviklet linux-kjernen og det kommersielle firmaet som utviklet deres daværende versjonskontrollverktøy, BitKeeper, surnet. Det ikke eksisterte et (åpent) produkt som imøtekom behovene til utviklingen av linux-kjernen, og dermed laget Torvalds git.[2]

Git er et distribuert system, som betyr at hele historien finnes lokalt på hvert enkelt filsystem som har en kopi av koden; hver kopi er en selvstendig og fullverdig utgave.

I tillegg måtte vi bruke GitLab, som er et grafisk web-basert verktøy, for å interagere med git. Verktøyene som tilbys av GitLab faller mer under prosjekthåndtering enn under versjonskontroll.

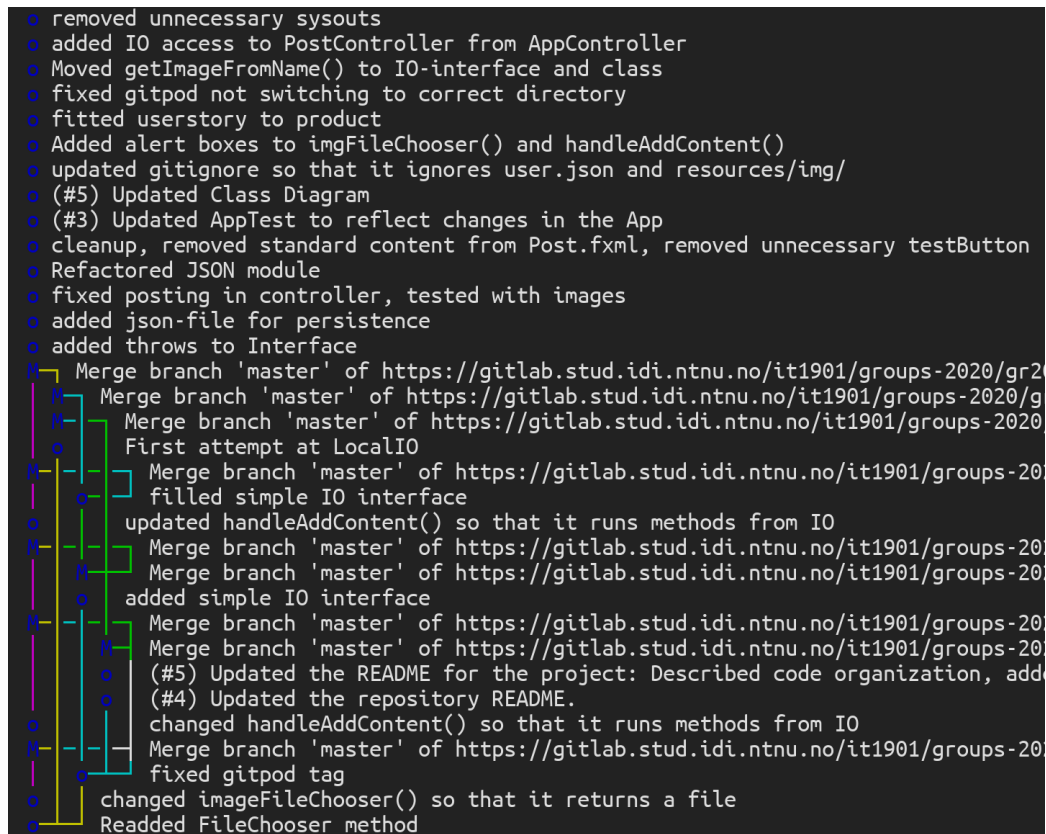
GitLab tilbyr, i tillegg til funksjonene til git, blant annet issue tracking, som er et eget verktøy separat fra git. Det er et verktøy som kan brukes for å beskrive, organisere, og tilordne oppgaver til personer. GitLab kan også opprette branches basert på issues og automatisk knytte commits til issues hvis issue nummeret nevnes i commit-kommentaren.

Strategier for bruk av git

I løpet av prosjektet har vi forsøkt å bruke git med forskjellige strategier.

I starten benyttet vi oss av kun en branch, master branchen, og rebase strategien for å sammenstille koden. Dette fungerer bra for små iterative endringer og etterlater en lineær og lettleselig endringshistorie. Målet med denne strategien var å unngå alt for mange unødvendige og intetsigende merge commits i historien. Kombinert med issue tracking er dette en ypperlig strategi hvis alle som jobber med kodebasen er inneforstått med strategien

og håndterer verktøyet.

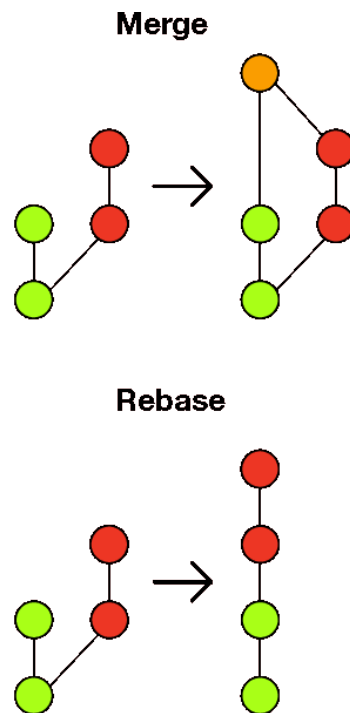

Figur 1: Eksempel med merge før og rebase etter med nyere commits øverst i lista

Grunnen til at man kan bruke rebase på denne måten, er at rebase skriver om historien. Når man rebaser en commit inn i en gren, lager git en ny commit med samme innhold. [4]

En ulempe med å bruke rebase som strategi er at man potensielt kan havne i lange kjeder av konflikter når man prøver å sammenstille forskjellige endringer. Siden rebase prøver å plassere en commit der den kronologisk hører hjemme, kan man ende opp med noen interessante og vanskelige sammenstillinger.

Da innlevering nummer to sto for dør, ble vi tvunget til å benytte oss av branches for kodingsoppgavene. Siden dette var et krav for oppgaven, innrettet vi oss deretter. En av fordelene med å benytte oss av branches var at vi kunne overta halvferdige implementasjoner fra andre i gruppa uten at det måtte inn i master-branchen. En ulempe med dette var at det var noe vanskeligere å implementere kode som avhenger av annen kode uten å måtte

Figur 2: Grafisk fremstilling av merge vs rebase. Med merge lages en ny commit for å sammenstille branchene, med rebase lages to nye commits på den første branchen.

sammenstille to uferdige branches.

Vi endte opp med å bruke en strategi som var en kombinasjon av de to foregående. Hver branch representerer en (større) utviklingsoppgave og alle sammenstillinger innenfor denne branchen brukte rebase som strategi. Når en branch skulle sammenstilles med master branchen, benyttet vi oss av merge strategien ved å gjøre en sammenstilling med master før vi pusket upstream.

Konklusjon

Etter å ha prøvd ut de forskjellige strategiene man kan bruke med git, har jeg kommet frem til en følgende strategi som kan fungere bra for prosjekter av denne størrelsen: Små inkrementelle endringer kan gjøres rett på master branchen med rebase strategien der commits merkes med issue nummer. Større endringer (som vesentlig endrer arkitekturen og/eller foregår over lengre tid med flere involverte) gjøres på en branch forskjellig fra master og merges når endringen er klar. Dette minimerer unødvendige og intetsigende merge commits i historien og etterlater en lettleselig semi-lineær historie.

Statisk kodeanalyse

Statisk kodeanalyse, i motsetning til dynamisk kodeanalyse, analyserer koden uten å kjøre den. De fleste IDEer og text editorer laget for kode har innebygd linting, som er en form for statisk kodeanalyse som flagger mulige feil i koden. Man kan si at stavekontroll er en form for linting da grammatikk og stavfeil sjekkes.

Linting kan skje synkront, når man lagrer en fil eller manuelt kjører en sjekk, eller asynkront når man skriver koden. Linting kan være så enkelt som å la kompilatoren sjekke for syntaksfeil, eller det kan gjøres med et verktøy som gjør en dypere analyse som også plukker opp logiske feil i koden. Jeg brukte java-language-server, et open source-prosjekt som blant annet utfører linting.

Gode verktøy for statisk analyse må være enkle å bruke; de må gi forståelige tilbakemeldinger som vanlige dødelige utviklere kan forstå så de kan skjønne hvilke feil de gjør og bli opplyst om hva god kodepraksis er. Automatisert statisk kodeanalyse er ikke en erstatning for code review utført av mennesker, men heller en første sjekk som kan fremheve dårlig praksis og deler av koden som trenger mer oppmerksomhet. [3]

I vårt prosjekt benyttet vi oss også av kodeanalyseverktøyet SpotBugs. Dette verktøyet oppdager vanlige feil og feller man kan gå i når man skriver kode. Eksempelvis kan SpotBugs oppdage uendelige løkker og variabler som aldri blir brukt til noe.

Tidlig i prosjektet valgte vi å ekskludere noen av reglene fra SpotBugs da vi hadde noen ubrukte felter som skulle brukes i fremtiden. Dette peker på dårlig planlegging av prosjektet og man kunne heller vært flinkere på å gjøre ferdig en implementasjon heller enn å ha mange halvferdige løsninger i kodebasen.

Kodeformatering

Uniform kodeformatering bidrar til å gjøre kode mer lesbar (men ikke nødvendigvis mer forståelig). Det finnes mange verktøy som løser dette problemet. Prettier er et prosjekt som støtter mange forskjellige språk sentrert rundt front-end utvikling med npm som package manager. Stylelint er et annet verktøy i denne kategorien spesifikt rettet mot CSS/SCSS.

Argumentasjonen for bruk av denne typen verktøy ligner på den for LaTeX; bruk mindre tid på å formatere innholdet og bruk mer tid på å skrive innholdet. Hvis man automatiserer bruken av disse verktøyene, reduserer man tiden som brukes på å formateringen og gir mer tid for implementering. En annen fordel er at man unngår indenterings- og whitespacekrig i

versjonskontrollen.

Mange IDEer og text editorer støtter automatisk formatering ved hjelp av disse verktøyene. Alternativt kan man bruke hooks i git for å automatisk formatere koden før en commit. I verste fall kan man kjøre analyse med verktøyet og manuelt ordne opp basert på tilbakemeldingen.

Vi valgte å bruke Checkstyle med google-java-format til å formatere kilde-koden vår. Det ble kjørt i **verify**-fasen av Maven og rapporterte feil i formateringen. Ikke alle i gruppa brukte automatisk formatering av koden, og brukte noe tid på å manuelt redigere koden for å imøtekomme standarden. For å forbedre på dette kunne man ha brukt tid i starten av prosjektet for å passe på at alle hadde et oppsett for automatisk formatering eller lagt inn en pre-commit hook i repoet.

Testrapportering

Testrapportering samler informasjon om hvilken del av kodebasen som har blitt kjørt av automatiserte tester, og genererer en rapport som sier noe om testdekningsgraden. En viktig ting å merke seg er at selv om koden har kjørt under en test, betyr det ikke at koden er korrekt; det kan fortsatt eksistere logiske feil i koden. Likevel er testdekning en nyttig metrikk man kan bruke for å sjekke hvilken del av koden som er testet.

Vi brukte Jacoco som er et slik verktøy. Det ble kjørt i **verify**-fasen av Maven. Det ga oss bedre innsikt i hvilke deler av koden som ble testet og hvilke deler som trengte ytterligere tester.

Konklusjon

Ved å bruke de rette verktøyene i et programvareutviklingsprosjekt, kan man sørge for at man skriver mer uniform og konsistent kode. Man øker tilliten til at produktet man lager er robust og har færre feil. Riktig bruk av versjonskontrollverktøy gjør at det er enkelt å samarbeide og spore endringer og bidrag til prosjektet.

Referanser

- [1] *What is maven?*
`maven.apache.org/what-is-maven.html`
- [2] *A Short History of Git*
`https://git-scm.com/book/en/v2/Getting-Started-A-Short-History-of-Git`
- [3] Ivo Gomes, Pedro Morgado, Tiago Gomes, Rodrigo Moreira
(2009) *An overview of the Static Code Analysis approach in Software Developent*
- [4] Ferdinando Santacroce
(2017) *Git Essentials, Second Edition* Pact Publishing